

Poznaj świętokrzyskie z AKTK

Senny okres zimowego zastoju dobiega już końca. Pierwsze oznaki wiosny już widać za oknem. Coraz więcej promieni słoneczny nastraja nas pozytywnym nastrojem i czujemy ogromny przyływ dobrej energii, którą najlepiej jest spożytkować na świeżym powietrzu. Jeśli chcesz aktywnie spędzić wolny czas, poznać ciekawe miejsca naszego regionu i nie tylko, zawrzeć nowe znajomości lub potrzebujesz bliskiego kontaktu z naturą – to koniecznie wybierz się na imprezę turystyczną organizowaną przez Akademicki Klub Turystyki Kwalifikowanej. Bogaty kalendarz imprez na rok 2011 gwarantuje iż każdy znajdzie interesującą dla siebie propozycję.

Doskonałym przykładem takiej ciekawej propozycji AKTK jest X Jubileuszowy przedZiMowy Złaz PŚk. Wędrówka odbyła się 7 XI 2010 r. ok. 18 km czerwonym szlakiem z Karczówki do Chęcín. Na Karczówce (340 m) – najwyższym wzniesieniu Pasma Kadzielniańskiego – znajduje się wczesnobarokowy, pobernardyński klasztor i kościół św. Karola Boromeusza wniezione w latach 1624-31. Ciekawostką jest figura św. Barbary wyrzeźbiona z bryły rudy ołowiu wydobytej na tym wzgórzu. Porośniętą ponad 150-letnimi okazami lasu sosnowego Karczówkę objęto w 1953 r. rezerwatem krajobrazowym. Kolejne wzniesienie na trasie to Brusznia (312 m). Tutaj znajduje się 24 m krzyż upamiętniający miejsce zbiórki przed niedoszłym atakiem powstańców na Kielce w styczniu 1863 r. Na Bruszni podobnie jak na Karczówce można zauważyć liczne ślady prowadzonej tutaj w XVII i XVIII w. działalności górniczej. Dalej jest Białogon, gdzie już w XVI w. była huta miedzi. Przemysł odrodził się tutaj na początku XIX w. za sprawą ks. Stanisława Staszica i huty „Aleksander”, która w latach 1836-48 była to największym zakładem w kraju. Wzniesiono tutaj w 1918 r.

Na Zelejowej od lewej M. Sarna, K. Sabat, A. Zelazo, M. Idkowiak, J. Rudy, G. Idkowiak, P. Suder, E. Pacek, A. Stępień

drewnany kościół Przemienia Pańskiego w stylu zakopiańskim. Następnie trasa wiedzie przez las obok góry Patrol (338 m) – najwyższego wzniesienia Pasma Zgórskiego. Kolejną atrakcją na szlaku to Jaskini Raj w zboczu góry Malik (268 m) w Paśmie Bolechowickim. Jaskinię krasową z bogatą szatą naciekową o długości 240 m i śladami bytowania neandertalczyka odkryto przypadkiem w 1963 r. Na tym terenie w 1968 r. utworzono rezerwat przyrody nieożywionej. Dalej po drodze wznosi się Czerwona Góra (326 m) – druga co do wysokości w Paśmie Bolechowickim. Tutaj w kopalni zwanej „Zygmuntówka” pozyskiwano od XVI w. tzw. zlepieńce zyguntowskie – marmur, z którego wzniesiono pierwszą kolumnę Zygmunta III w Warszawie. Po wyjściu z lasu szlak biegnie asfaltową drogą przez Sitkówkę, skąd rozpościera się piękny widok na Pasma Zelejowskie z jego najwyższymi wzniesie-

niami Wsiową (370 m) i Zelejową (361 m). Na 67 ha tego pasma w 1954 r. utworzono Rezerwat „Góra Zelejowa”, gdzie występuje jedyna w Górach Świętokrzyskich grań oraz cenne stanowiska roślinności. Ze zboczy Zelejowej od XIV w. do 1954 r. pozyskiwano marmur – tzw. różankę zelejowską. Po stromym zejściu i wyjściu z lasu rozpościera się widok na Pasma Chęcińskie z rysującymi się na horyzoncie wieżami zamku w Chęcínach. Historia miasta i zamku sięga przełomu XIII i XIV w. Zamek powstał na szczycie Góry Zamkowej (350 m). Rozwijające się zamkowe podgrodzie w 1325 r. uzyskało prawa miejskie. W czasach świetności była to jedna z najpotężniejszych warowni na ziemiach polskich - nigdy nie zdobyta siłą. Mimo burzliwej historii w miasteczku zachowało się wiele cennych zabytków, m.in.: gotycki kościół parafialny św. Bartłomieja z początku XIV w., gotycki kościół Podwyższenia Krzyża Św. z 1368 r. wraz klasztorem Franciszkanów, kościół św. Magdaleny z połowy XVI w. z klasztorem Bernardynek, Niemcówka – parterowy dom z 1570 r. W mieście jest też wiele zabytków kultury żydowskiej: renesansowa synagoga z 1638 r., dom rabina z 1837 r. cmentarz z II połowy XVII w. Żydzi przed II wojną światową stanowili aż 80 % tutejszej ludności, których większość tragicznie zginęła w obozie zagłady w Treblince.

Jestem głęboko przekonany, że podobnie jak w latach ubiegłych i w tym roku nie zabraknie chętnych by razem z AKTK poznać ciekawe zakątki naszej małej Świętokrzyskiej Ojczyzny. ■

Krzysztof Sabat

Kościół Przemienia Pańskiego w Białogonie